Жирлегебездэ 2017 ел шактый тозелешлэр хэм тозеклэндеру елы булып истэ калды. Яшэгэн мохитебезне матурлау, камиллэштеру буенча районда шактый эшлэр башкарылды. Республика программаларында катнашу зур масштабта эшлэр башкару, тозелешлэр алып бару момкинлеген бирде. Бу елны да элеге идеология сакланыр дип ышанырга тулы нигез бар. 2018 елда Татарстанда 45 программа реализациялэнэ. Мослим районы тозелеш буенча 39 программанын 23ендэ хэм юл эшлэре буенча тагын 5 программада катнаша.

Финанслау кулэме 2018 елга 711,4 миллион сум тэшкил итте.

Анын 152,3 миллионы – тозелеш хэм капиталь ремонт очен булса, 559,1 миллионы – юл эшлэренэ.

1. Белем биру объектларына капиталь ремонт:

Капиталь ремонт керергэ тиешле мэктэпкэчэ белем биру учреждениелэре исемлегенэ бу елны 2 гомумбелем биру учреждениесе керде – Вэрэшбаш авылындагы «Аккош» балалар бакчасы хэм Яна Усы авылы мэктэбе. Бу объектларда 23,9 млн.сумлык ремонт башкарылачак. Аларда тубэ ремонты, тэрэзэлэр алыштыру хэм эчке эшлэр эшлэнэчэк, жылы бэдрэфлэр ясалачак.

2. Яшьусмерлэр клубы челтэренэ капиталь ремонт:

Капиталь ремонт уздырылырга тиеш яшьусмерлэр клубы исемлегенэ «Батыр» клубы, «Мизгел» яшьлэр узэге керде. Аларда тубэ алыштыру, бинанын отмосткасын ремонтлау, эчке эшлэр башкару планлаштырыла. Финанслау кулэме 5 млн.сум тэшкил итэ. Бугенге кондэ эшлэр 60% башкарылды.

3. Чангы базаларын урнаштыру хэм спорт мэйданчыклары тозелеше:

2018 елда мини-футбол очен 3,2 млн сумлык спорт мэйданчыгы «Урман иле» балалар сэламэтлэндеру лагеренда урнаштырылачак.

4. Мэдэният объектларында капиталь ремонт:

2018 елда капиталь ремонт программасына 2 мэдэният йорты керде. Аларда 16,7 млн.сумлык ремонт эшлэре башкарылачак. Болар – Олы Чакмак авылы мэдэният йорты. Биредэ 9 млн.сумлык ремонт керэчэк хэм Тойгельде авылы мэдэният йорты. Анда 7 млн.сумлык эш башкарылачак. Элеге учреждениелэрдэ фасад ремонты, тубэ , тэрэзэлэр алыштыру, эчке эшлэр эшлэнэчэк.

5. ФАП, ПАОлар тозелеше хэм сэламэтлек саклау объектларына капиталь ремонт:

Программа кысаларында 2,9 мл.сумга Тубэн Табын авылында модульле фельдшер-акушернлык пунктын тозу планлаштырыла.

6. Ветеринария оешмаларына хэм авыл хужалыгы идарэлэренэ капиталь ремонт:

Программа кысаларында 2,9 мл.сумга ремонт эшлэре башкарылачак. Анын 900 мен сумына район ветеринария берлэшмэсендэ тубэ ремонты эшлэнсэ, ветеринария лабораториясе бинасына 2 млн.сумлык ремонт керэчэк. Монда эчке эшлэр эшлэнер дип планлаштырыла.

7. Терлек торакларына капиталь ремонт:

Программа кысаларында 200 башка исэплэнгэн ике сыер торагы хэм 100 башка исэплэнгэн 2 сыер торагына ремонт керэчэк. Финанслау кулэме 5,4 млн.сум тэшкил итэ.

8. Силос-сенаж траншеялары тозелеше:

Финанслау кулэме 900 мен сум тэшкил итэ. 2 силос-сенаж траншеясын тозу планлаштырыла.

9. Ындыр табаклары хужалыкларына капиталь ремонт:

Программа кысаларында ашлык сакланылучы 4 объектта 6,12 млн.сумлык эш башкарылачак.

9.а. Машина-тракторлар паркына капиталь ремонт:

Финанслау кулэме 1,2 млн.сум тэшкил итэ. Элеге средстволарга ремонт мастерскоена ремонт уздыру планлаштырыла.

10. Социаль эхэмияткэ ия жылыту объектларына (котельныйлар) ремонт программасы:

2018 елда котеллар алыштырылу котелгэн объектлар исемлегенэ Иске Вэрэш авылындагы мэдэният йорты, Вэрэшбаш авылы мэктэбе, Рус.Шуган башлангыч мэктэбе керде.

11. «Чиста су» программасы:

2018 елда газификация фонды линиясе буенча Тат.Булэр хэм Тойгельде авылларында су керту системасын реконструкциялэу эшлэрен башкару планлаштырыла.

12. Индивидуаль жылылык системасына кучу, блок-модульле котельналарны урнаштыру хэм газ белэн тээмин иту челтэре тозелеше:

Элеге программа кысаларында Колхоз урамында 2 км озынлыкта, Кашапов хэм Хэбуллин урамнарында 400шэр метр арада газ уткэру планлаштырыла.

Олы Чакмак, Шуган, Шуганка, Баланлы, чия-Тубэ авылларында ГВД ясау булачак.

Шулай ук программа кысаларында «Янарыш» микрорайонынын 7 урамында газ керту буенча эш башланды. Финанслау 42 млн.сум тэшкил итэ.

13. Яктылык торгызу программасы:

2018 елга программаны финанслау 2,5 млн.сум тэшкил итэчэк. Мослимдэ элеге средстволарга светильниклар хэм идарэ щитлары урнаштыру планлаштырыла.

14. Муниципаль архивларга капиталь ремонт:

Район архивы булегендэ эчке эшлэр эшлэу планлаштырыла. Элеге эшлэр очен 934 мен сум акча каралган.

15. Авыл жирлеге биналарын тозу хэм капиталь ремонт:

Элеге программа кысаларында 1,7 млн.сумга Октябрь авыл жирлегенен административ бинасына капиталь ремонт эше башкарылачак. Ремонт барышында тубэ ремонты хэм фасад эшлэнэчэк, тэрэзэ хэм ишеклэр алыштырылачак, эчке эшлэр башкарылачак.

16. Яна челтэрлэр хэм канализация сооруженияларен проектлау хэм тозу, канализвция челтэрлэренэ капиталь ремонт:

Программа кысаларында Мослимнен Тукай хэм Банк урамнарында канализация челтэренэ 7 млн.сумлык ремонт башкарылачак.

17. Муниципаль берэмлеклэрдэ жэмэгать кинлеклэрен устеру:

Элеге чараларны тормышка ашыру очен 9,9 млн.сум акча каралган. Бу средстволарга Мослимнен мемориаль комплексында реконструкция эшлэре башкарылачак.

18. Купфатирлы йортларга капиталь ремонт программасы:

Ифраструктур булек тарафыннан 2018 елга капремонт программасы тозелде. Болар – Вахитов урамындагы тубэ ремонты, Кооператив урамындагы 152 А йортта тубэ хэм фасад ремонты, Кооператив урамындагы 156, 160, 229, 237 нче йортларда фасад ремонтлары.

19. Юл эшлэре:

Мослим муниципаль районында юл эшлэрен финанслау кулэме 2018 елга 559,2 млн.сум тэшкил итэр дип планлаштырыла.

19.1. Юл эшлэре программасы буенча 2018 нче елда, ТР Министрлар кабинеты карары нигезендэ, Татарстан республикасындагы гомуми

кулланышта булган юлларда 524,1 млн.сумлык эшлэр башкарылыр дип котелэ:

– Актаныш-Мослим юлында 4 км озынлыкта юлга икенче кат асфальт-бетон катлам жэелэчэк. Бу эшлэр очен 64,4 млн.сум акча каралган.

– Мослим-Иске Сэет юлынын Симэк-Иске Сэет участогында да 11,7 км арага икенче кат асфальт-бетон катлам жэелэчэк. Бу эшлэр очен 103,7 млн.сум акча каралган.– 10 млн.сумга гравий ослекле юлларга ремонт башкарылачак.

– Мослим-Иске Сэет-Туреш юлында коммуникациялэр ремонты башкарылачак. Элеге эшлэр очен 5 млн.сум кулэмендэ акча тотылачак.

«Региональ эхэмияттэге гомуми кулланышта булган автомобиль юлларын, ясалма корылмаларны, улчэу контроле хэм ясалма яктырту мэйданчыкларын карап тоту» программасы буенча 109,9 млн.сум акча каралаган.

Гомуми кулланышта булган каты ослекле автомобиль юлларын тозу хэм реконструкциялэугэ юнэлтелгэн программаны реализациялэу буенча тубэндэге эшлэр башкарылачак:

Барлыгы 6,12 км озынлыкта Волга М-7– Иске Айман-Октябрь автомобиль юлын, Тат. Булэр-Урэзмэт участогын реконструкциялэу куздэ тотыла. Элеге эшлэр очен 222 млн.сум акча каралган.

Муниципаль юл фонды средстволары кысаларында агымдагы елда Кооператив урамында 9,1млн.сумга тротуарлар ясау куздэ тотыла.

19.2.Торак пунктларда юл-урам челтэрен (вак таш-ком катнашмасы белэн) норматив хэлгэ китеру программасы кысаларында Татарстан республикасы Министрлар кабинеты карары нигезендэ 20 млн.сум акча буленеп бирелде. Элеге средстволарга Мослим тыкрыклары тэртипкэ китерелэчэк.

19.3. «Торак пунктларда булган асфальт-бетон ослеген ремонтлау» программасы кысаларында Кооператив урамында 15 млн.сумлык эш башкарылачак.

«Главтатдортранс»нын юл эшлэре планына 2018 елда тубэндэге эшлэр кертелде:

19.4. Чишмэ авылына керу юлында яшеллек утырту

19.5. Мослим-Иске Сэет-Иске Смыловка юлында агачларны (посадка) кису.

20. Гражданнардан узара салым:

Халыктан кергэн узара салым акчалары ел да авыл жирлеклэрен тозеклэндеру хэм яшэу шартларын яхшырту максатларында тотыла. Юллар, су белэн тээмин ителеш, урамнардагы яктылык хэм мэнгелек йортыбыз – зиратлардагы тэртип элеге средстволар хисабына башкарылып килэ. 2018 елда бик куп авыл жирлеклэре узара салым акчаларын узэк мэйданчыкларны тозеклэндеру, парк хэм скверларны ясау, матурлау, тагын да ныграк камиллэштеру максатларына юнэлтергэ планлаштыра. Халыктан жыелучы узара салым акчалары яшэгэн жирлегебезне тозеклэндеру, матурлау гына тугел, анын йозен саклап калуда да мохим роль уйный.